

ZARZĄDZENIE NR 13/1/2023
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia 13. listopada 2023 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Żmudź”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt.2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336, 1688 i 1890)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Żmudź”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia oraz przedstawione w załączniku nr 3 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Cały obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

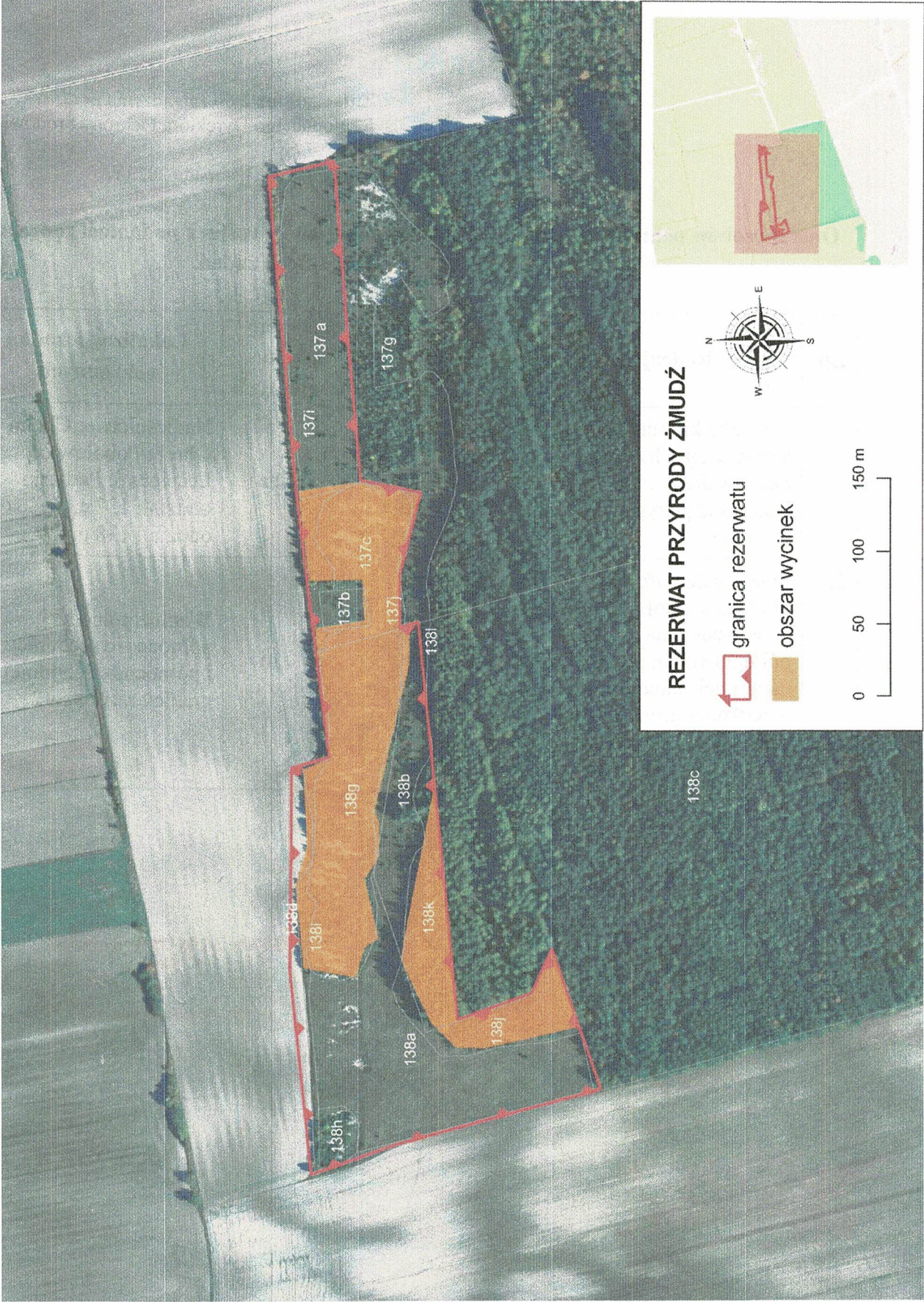
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Arkadiusz Iwanicki
dr inż. Arkadiusz Iwanicki

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 13/11/2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie
z dnia 13 listopada 2023 r.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenie istniejące wewnętrzne		
1.	Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) – ekspansja drzew i krzewów na skutek braku użytkowania pasterskiego.	Zahamowanie procesu sukcesji ekologicznej poprzez systematyczne wycinanie ekspansywnych drzew i krzewów.
2.	Zarastanie murawy kserotermicznej roślinnością drzewiastą i krzewiastą, prowadzące do pogarszania się warunków siedliskowych rzadkich gatunków roślin kserotermicznych.	Zahamowanie procesu sukcesji ekologicznej poprzez odtworzenie otwartego charakteru murawy kserotermicznej.
Zagrożenie istniejące zewnętrzne		
3.	Eutrofizacja siedlisk kserotermicznych powodowana przenikaniem biogenów z sąsiednich pól uprawnych.	Ograniczenie możliwości przedostawiania się do rezerwatu nawozów stosowanych na przylegających polach uprawnych. Ograniczenie możliwości spływu biogenów z sąsiednich pól uprawnych.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
4.	Nie stwierdzono	Nie określono
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
5.	Podorywanie/zaorywanie muraw w wyniku użytkowania rolniczego sąsiednich terenów.	Ograniczanie możliwości podorywania/zaorywania muraw poprzez edukowanie (informowanie) właścicieli gruntów.
6.	Zanieczyszczenie gleby lub wytrucie cennych gatunków owadów powodowane nieodpowiednim stosowaniem środków ochrony roślin na polach uprawnych przylegających do rezerwatu.	Monitorowanie zjawiska. Zwiększanie świadomości użytkowników sąsiednich pól uprawnych w kwestii zagrożeń dla fauny i flory oraz gleby, jakie niesie nieodpowiednie stosowanie pestycydów.

15/11/2025
Załącznik nr 3 do zarządzenia nr Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 13. listopada 2023 r.

	Ograniczenie możliwości przedostawania się pestycydów z sąsiednich pól uprawnych.
--	---

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie
z dnialistopada 2023 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Wycinka kilkuletnich odrostów roślinności krzewiastej i drzewiastej oraz młodych okazów drzew. Usunięcie pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu.	2,31 ha	Nadleśnictwo: Chełm Obręb: Pobołowice Leśnictwo: Podlaski oddział: 137 c, j oddział: 138 g, i, j, k
2.	Stworzenie buforu ograniczającego spływ biogenów z pól uprawnych oraz przedostawanie się nawozów z sąsiednich pól uprawnych poprzez pozostawienie do naturalnej sukcesji obszaru na granicy rezerwatu i gruntów rolnych sąsiadujących z nim od strony północnej, północno-wschodniej i północno-zachodniej.	do 2 m szerokości	Wzdłuż północnej, północno-wschodniej i północno-zachodniej granicy rezerwatu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
inż. Arkadiusz Iwaniuk

UZASADNIENIE
do zarządzenia nr 13/1/2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 13. listopada 2023 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Żmudź” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), zgodnie z którymi dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Żmudź” został utworzony na podstawie zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. Nr 30 poz. 171 z 30 grudnia 1980 r.). Celem ochrony jest zachowanie unikalnych form erozyjnych na stokach zbudowanych ze skał kredowych oraz stanowiska roślin kserotermicznych.

W rezerwacie znajduje się największa krajowa populacja lnu złocistego *Linum flavum*, a także szereg innych rzadkich i chronionych gatunków roślin, w tym obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus*.

Znaczną część powierzchni rezerwatu przyrody „Żmudź” stanowi obszar Natura 2000 Żmudź PLH060075, zajmujący powierzchnię 44,13 ha. Występują tu siedliska z Załącznika I Dyrektywy 92/43/EWG: 5130 zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach oraz 6210 murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea*, a także gatunek 1902 obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*.

Analiza stanu ekosystemów rezerwatu wykazała, że głównym istniejącym zagrożeniem wewnętrznym jest sukcesja ekologiczna, w wyniku której zachodzi proces zarastania murawy kserotermicznej przez roślinność drzewiastą (m. in. klon, jesion, modrzew, sosna) oraz krzewiastą (m. in. dereń, tarnina, kalina). W wyniku czego dochodzi do ograniczenia dostępu światła słonecznego i zmniejszenia amplitudy temperatur rocznych i dobowych, co powoduje niekorzystne zmiany siedliskowe. Wynikiem tego procesu jest ustępowanie cennych gatunków roślin będących celem ochrony rezerwatu. W celu utrzymania siedliska roślinności kserotermicznej, konieczne jest prowadzenie zabiegów ochrony czynnej. Prace te będą polegały na wycince kilkuletnich odrostów roślinności krzewiastej i drzewiastej na powierzchni 2,31 ha. Uzyskana biomasa będzie zebrana i wywieziona poza teren rezerwatu przyrody. Lokalizację przedmiotowych prac obrazuje załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

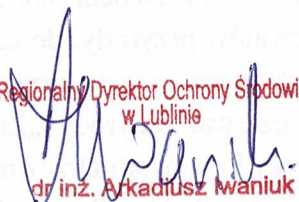
Przedmiotowe działania wynikają ze zidentyfikowanych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla siedliska 6210 murawy kserotermiczne *Festuco-Brometea*, 5130 zarośla jałowca pospolitego w murawach nawapiennych lub na wrzosowiskach oraz zagrożeń dla gatunku 1902 obuwika pospolitego *Cypripedium calceolus*. Stanowią one kontynuację prac mających na celu poprawę stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunku, będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Wykonanie tych zabiegów przyczyni się do przywrócenia właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Żmudź” oraz obszaru Natura 2000 Żmudź PLH060075, poprzez stworzenie optymalnych warunków do wzrostu cennej roślinności muraw kserotermicznych.

Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w działania ochronne obszaru Natura 2000 Żmudź PLH060075, ustanowione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Lublinie z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żmudź PLH060075 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2016 r. poz. 1914).

Zadania ochronne będą realizowane przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Lublinie w ramach projektu pn. „Czynna ochrona wybranych siedlisk i gatunków na terenie województwa lubelskiego w roku 2023” finansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk